

Биология

PISAга йўналтирилган тест

6 - синф

Ўнгдаги матнни ўқинг ва тегишили жавоб
вариантини танланг.

Савол 1. Олим қандай жараённи кашф
этди?

Битта тўғри жавобни белгиланг

A) хемосинтез

Б) фотосинтез

В) биосинтез

Г) транспирация

Фотосинтез

XVIII-асрда инглиз олими Пристли
сичқончани шиша қопқоқ остига қўйди.
Сичқон ўлиб қолди. У" бузилган "ҳавони
иккита ёпик идишга солиб, улардан
бирига ялпиз новдасини қўйди. 9 кундан
кейин сичқон ялпиз ўсган идишда
мукаммал яшashi мумкин эди, лекин
бошқа идишдагиси ўлиб қолди.

Ўнгдаги матнни ўқинг. Саволга
жавобингизни ёзинг.

Савол 2. Карбонат ангидрид ва
ўсимлик унумдорлиги ўртасидаги
боғлиқлик қандай?

Бу алоқани тушунириинг.
жавобингизни ёзинг.

Фотосинтез

Кўпинча иссиқхоналарда маданий
ўсимликларнинг ҳосилдорлигини ошириш
учун қипик ёқилади ёки қуруқ муз (қаттиқ
холатда карбонат ангидрид) токчаларга
сочилади ёки сепилади.

Карбонат ангидридни пуркашининг ўсимлик
ҳосилдорлигига таъсири

Номи	Пурка шсиз	Пурка ш билан	ҳосилдор ликни неча баравар ошириди
помидор	27	41	1,5 марта
бодринг	45	118	2,6 марта
қалампир	90	135	1,5 марта
турп	30	54	1,8 марта

жадвал шуни кўрсатадики, карбонат ангидрид
сепилганда жадвалда кўрсатилган барча
экинларнинг ҳосилдорлиги бир нечамарта
ортади.

Ўнгдаги матнни ўқинг. Саволга
жавобингизни ёзинг.

Фотосинтез

Савол 3. Нима учун, агар денгиз ўтлари бор бўлса, сувни ҳаво пуфакчалари билан тўйинтирган қурилмани (аэратор) кечаси ёкиб қўйиш керак?

Жавобингизни ёзинг

Айнурга ота-онасидан унга балиқ ва денгиз ўтлари билан аквариум сотиб олишни сўради. Дўконда савдо бўйича маслаҳатчи, аквариумга ғамхўрлик қилиш ва балиқни боқишдан ташқари, қуйидаги тавсияларни берди:

1. Аэратор (сувни ҳаво пуфакчалари билан тўйинган қурилма) сотиб олишни унутманг.
2. Агар аквариумда сув ўтлари бўлса, аэраторни ҳар кечада қолдириш керак, акс ҳолда балиқлар ўлиши мумкин.

Ўнгдаги матнни ўқинг. Саволга жавобингизни ёзинг.

Савол 4. Ким ҳақ эканлигини топинг:

А. Айнурда Б. Дугонаси
Танловингизни тушунтиринг.
Жавобингизни ёзинг.

Фотосинтез

Айнурда дўстининг картошка даласида картошка пояларини (бутанинг ер усти қисми : пояси ва барглари) ўраётганини кўриб ҳайрон бўлди. Дугонаси эчкисини боқишини тушунтируди. Айнурда поясиз картошка ҳосил бермаслигини тушунтируди. Дугонаси эса иккита ҳосил оламан деб жавоб берди: кузда картошка, ҳозир эса пояларни йигаман .